

Indeks potrošačkih cijena (CPI) Januar 2015. godine

Mjesečna deflacija u januaru iznosila -0,2%

Mjesečna deflacija u januaru, mjerena indeksom potrošačkih cijena iznosila je -0,2%, dok su potrošačke cijene u odnosu na isti mjesec prethodne godine bile u prosjeku više za 0,2%. Najveći uticaj na mjesečnu stopu deflacije imali su pad cijena: goriva i maziva; odjeće i obuće; prevoza putnika drumom odnosno usluga taksi prevoza. Potrošačke cijene u periodu januar-decembar 2014. godine u odnosu na isti period prethodne godine bile su u prosjeku niže za -0,7%.

Posmatrano po glavnim grupama, mjesečni pad cijena zabilježen je u grupama: Prevoz (-4,2%); Odjeća i obuća (-2,8%), dok je rast cijena zabilježen u grupama: Hrana i bezalkoholna pića (+0,9%); Zdravlje (+0,3%). Cijene u grupama: Alkoholna pića i duvan; Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva; Pokućstvo i rutinsko održavanje stana; Komunikacije; Rekreacija i kultura; Obrazovanje; Hoteli i restorani; Ostali proizvodi i usluge su ostale na nivou cijena iz prethodnog mjeseca.

Positivne godišnje stope inflacije u januaru zabilježene su u grupama: Zdravlje (+3,3%); Odjeća i obuća (+1,9%); Rekreacija i kultura (+1,9%); Hrana i bezalkoholna pića (+1,8%); Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva (+1,3%); Alkoholna pića i duvan (+0,7%); Komunikacije (+0,2%), dok su negativne godišnje stope inflacije zabilježene u grupama: Prevoz (-8,8%); Pokućstvo i rutinsko održavanje stana (-1,2%); Ostali proizvodi i usluge (-1,0%); Hoteli i restorani (-0,8%).

**Grafik 1. Indeks potrošačkih cijena (CPI),
godišnje stope inflacije**

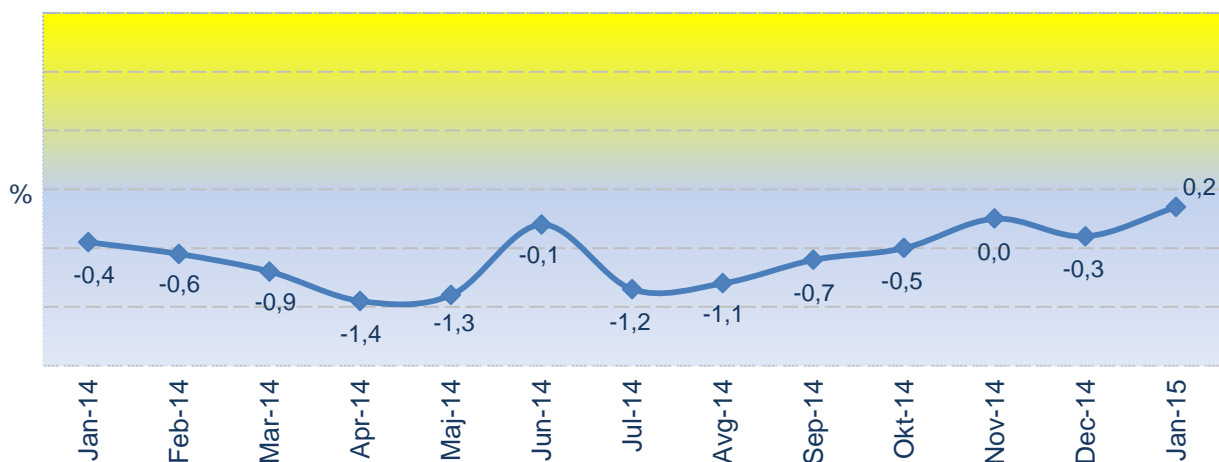
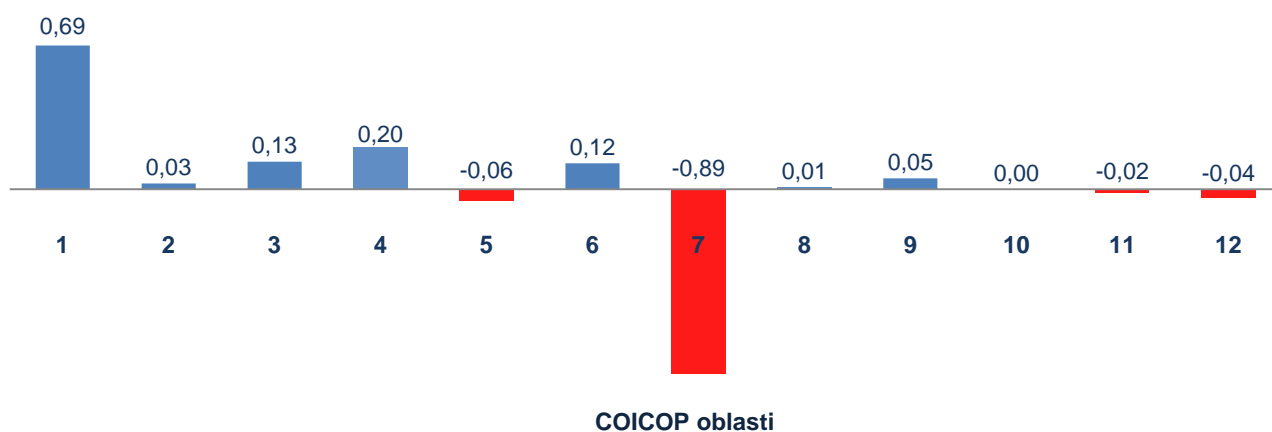

Tabela 1. Stope inflacije mjerene indeksom potrošačkih cijena, u %

	Naziv	Ponderi ‰	Jan 2015 Ø 2014	Jan 2015 Dec 2014	Jan 2015 Jan 2014	Jan-Dec 2014 Jan-Dec 2013
00	CPI - ukupno	1000,0	-0,2	-0,2	0,2	-0,7
01	Hrana i bezalkoholna pića	386,4	1,1	0,9	1,8	-1,4
02	Alkoholna pića i duvan	37,9	0,3	0,0	0,7	3,8
03	Odjeća i obuća	70,7	0,7	-2,8	1,9	-0,5
04	Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva	153,1	1,1	0,0	1,3	0,1
05	Pokućstvo i rutinsko održavanje stana	46,9	-0,6	0,0	-1,2	-1,1
06	Zdravlje	38,2	1,9	0,3	3,3	2,3
07	Prevoz	101,0	-8,3	-4,2	-8,8	-0,9
08	Komunikacije	57,1	0,1	0,0	0,2	-3,8
09	Rekreacija i kultura	27,2	1,4	0,0	1,9	-2,6
10	Obrazovanje	15,7	0,0	0,0	0,0	0,0
11	Hoteli i restorani	23,0	-1,6	0,0	-0,8	0,6
12	Ostali proizvodi i usluge	42,8	-0,6	0,0	-1,0	0,4

Grafik 2. Uticaj pojedinačnih oblasti na godišnju stopu inflacije (u %), jan. 2015.

Tabela 2. Grupe koje su najznačajnije uticale na mjesečnu stopu inflacije, jan. 2015.

COICOP/ HICP	Naziv grupe	Ponderi %	Mjesečna inflacija %	Uticaj u procentnim poenima
0117	Povrće	38,4	4,5	0,17
0116	Voće	22,5	3,7	0,08
0112	Meso	104,6	0,7	0,07
0111	Hljeb i žitarice	61,7	0,2	0,01
0611	Farmaceutski proizvodi	23,8	0,5	0,01
0115	Ulja i masti	16,3	0,5	0,01
0732	Prevoz putnika drumom	18,9	-0,5	-0,01
0321/2	Obuća, uključujući popravku i iznajmljivanje obuće	30,8	-2,1	-0,07
0312	Odjeća	39,3	-3,4	-0,13
0722	Gorivo i mazivo	51,0	-8,1	-0,41

Tabela 3. Grupe koje su najznačajnije uticale na godišnju stopu inflacije, jan. 2015.

COICOP/ HICP	Naziv grupe	Ponderi %	Godišnja inflacija %	Uticaj u procentnim poenima
0117	Povrće	38,4	9,9	0,30
0111	Hljeb i žitarice	61,7	5,6	0,27
0114	Mlijeko, sir i jaja	84,3	1,2	0,08
0312	Odjeća	39,3	2,4	0,07
0611	Farmaceutski proizvodi	23,8	3,8	0,07
0451	Električna energija	71,6	1,0	0,06
0321/2	Obuća, uključujući popravku i iznajmljivanje obuće	30,8	1,3	0,03
0112	Meso	104,6	0,4	0,03
1211	Frizerske, kozmetičke i druge lične usluge	12,9	-0,7	-0,01
0531/2	Veliki kućni aparati bilo električni ili ne i mali električni aparati	8,5	-1,3	-0,01
0562	Usluge plaćanja osoblja i kućne usluge	1,9	-8,6	-0,01
1120	Usluge smještaja	5,7	-3,0	-0,01
0520	Tekstilni proizvodi za domaćinstvo	3,6	-5,9	-0,02
0122	Mineralna voda, bezalkoholna pića, voćni i povrćni sokovi	12,5	-2,2	-0,02
1212/3	Električni aparati za ličnu njegu i ostali proizvodi i aparati za ličnu njegu	24,1	-1,9	-0,04
0115	Ulja i masti	16,3	-12,0	-0,16
0722	Gorivo i mazivo	51,0	-18,5	-0,75

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Indeksi potrošačkih cijena (CPI) su najvažniji kratkoročni indikatori i osnova za donošenje odluka u oblasti ekonomije i finansija. Od januara 2009. godine koriste se kao *zvanična mjera inflacije* u Crnoj Gori.

Indeks potrošačkih cijena koristi se za usklađivanje plata i zarada u skladu sa kolektivnim ugovorima, te penzija i socijalnih davanja. Takođe se koristi za deflacioniranje pojedinih makroekonomskih agregata u statistici nacionalnih računa i u druge svrhe.

Indeks potrošačkih cijena se definiše kao mjera prosječne promjene cijena fiksne korpe roba i usluga koje domaćinstvo kupuje u cilju zadovoljenja svojih potreba.

Ponderi koji se primjenjuju za izračunavanje indeksa potrošačkih cijena izražavaju relativnu važnost odabranih proizvoda i usluga u ukupnoj potrošnji domaćinstava na domaćoj teritoriji.

Lista proizvoda se redovno revidira kako bi se očuvala njena reprezentativnost u pogledu strukture potrošnje i navika potrošača.

Podaci se objavljuju 15-tog u mjesecu za prethodni mjesec na našem web sajtu www.monstat.org

Uticaj pojedinih grupa na stopu inflacije pokazuje koliko je data podgrupa uticala na ukupnu stopu inflacije. Uticaj zavisi od pondera i stope inflacije date grupe. Ponderi predstavljaju relativno učešće potrošnje domaćinstava određene grupe ili podgrupe proizvoda u ukupnoj potrošnji. Zbog toga ponderi imaju važnu ulogu u računanju stope inflacije. Oni predstavljaju „važnost“ određene grupe proizvoda u ukupnoj potrošnji domaćinstava u određenom referentnom periodu. Na primjer, ako tokom određenog mjeseca cijene hljeba porastu za 10%, ovo će uticati na rast inflacije za oko 0,5% ($10 \cdot 5\% = 0,5\%$ - pošto je učešće hljeba u ukupnim troškovima 5%). Međutim, ako cijene lijekova zabilježe rast od 12%, ovo bi povećalo inflaciju za 0,06% ($12 \cdot 0,5\% = 0,06\%$ - pošto je učešće lijekova u ukupnim troškovima 0,5%). Ovaj jednostavan primjer pokazuje koliko veliki uticaj imaju ponderi na konačnu cifru koja prikazuje inflaciju.

Izdaje i štampa Zavod za statistiku Crne Gore (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br.2, telefon (+382) 20 230-811, telefaks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremio:

Miroslav PEJOVIĆ

Tel. +382-20-230 805

contact@monstat.org